

SKANDINAVISK AKADEMI FÖR LEDARSKAP OCH TEOLOGI
Hyllie Park Folkhögskola

JÄMSTÄLLDHET OCH GENDERFRÅGOR

Jessica Cruz
Maria Cruz
Håkan Hedlund
Anne-Sofie Nyström

HS803 Etik
Vårterminen 2006
Handledare/lärare: Roland Spjuth

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Frågeställning	3
1.3 Metod	3
2 Nutiden	3
2.1 Församlingen	3
2.2 Samhället	3
3 Bibeln	4
3.1 Gamla testamentet	4
3.1.1 1 Mos.1:27-28	4
3.1.2 1 Mos.2:18	4
3.1.3 1 Mos.3:16-19	5
3.2 Nya testamentet	5
3.2.1 Jesu syn på kvinnor	5
3.2.2 Kvinnosynen i övriga NT	6
3.3 "Problemtexter"	6
3.3.1 1 Kor.11:3, 7-13	6
3.3.2 1 Tim.2:11-15	7
4 Kristna historien	7
4.1 Jämställdhet i historien	8
4.2 Förkämpar för kvinnliga tjänster	8
5 Samtida moralteologi	9
5.1 Två läger	9
6 Moralpraktiska slutledningar	10
Källförteckning	11

1 Inledning

1.1 Bakgrund

I dagens svenska samhälle har jämställdhet och genderfrågor blivit en väldigt stor fråga. Kvinnopartier som Fi har bildats, och fler och fler TV-program tar upp frågor som rör jämställdhet, då särskilt kvinnans ställning i samhället. Man arbetar för att sudda ut gränserna mellan mäns och kvinnors roller.

Utifrån detta vill vi undersöka vad Bibeln säger om jämställdhet, och då speciellt mannens och kvinnans roller.

1.2 Frågeställning

Vad är egentligen jämställdhet? Bibelns syn?

Finns det olika roller för man och kvinna i Guds rike?

1.3 Metod

Vi börjar med att undersöka nutiden, det vill säga hur det ser ut i vår egen församling gällande jämställdhet och även vad samhället säger i frågan. Därefter kommer vi att se på vad Bibeln säger, hur man har sett på denna fråga genom historien och även hur samtida moralteologer ser på frågor rörande jämställdhet. Vi avslutar med att sammanfatta våra slutsatser.

2 Nutiden

2.1 Församlingen

I Sävsjö Baptistförsamling har inte frågan om jämställdhet varit särskilt stor. Ända sedan församlingens start 1910 har det varit en jämn fördelning på män och kvinnor i församlingens ledning. Församlingen har inte någon klar ståndpunkt eller skriven policy för hur jämställdheten ska se ut. Om en person är lämpad för ett arbete handlar mer om kompetens och gåvor, än om kön. Både Jonas Nyström och Emma Hugosson som arbetar i församlingen ser det positiva i att ha ett ledarskap med både män och kvinnor, men ingen innehar en position i församlingen på grund av vilket kön de tillhör. Även om inte ledarskapet har kommit överens om en specifik hållning kring jämlikhet kan varken Jonas eller Emma se något som hindrar män eller kvinnor att utföra samma handlingar. *”Man får göra det man kan, och kan man inte så behöver man inte göra det, om man inte vill lära sig”* säger Emma.

2.2 Samhället

I samhället idag strävar man efter att hitta en jämn balans mellan man och kvinna.

Det övergripande målet för svensk jämställdhetspolitik är att kvinnor och män ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom alla väsentliga områden i livet.¹

Enligt regeringens handlingsplan för jämställdhet kan man bland annat läsa:

- Att vårt svenska samhälle fortfarande präglas av en könsmaktsordning.
- Att jämställdhetsarbetet måste få en mer feministisk inriktning.
- Att kvinnor är underordnade och män överordnade... om vi inte bryter dagens könsmaktsordning kommer vi inte att uppnå ett jämställt samhälle.²

¹ www.regeringen.se/sb/d/269/a/2069

² www.regeringen.se/sb/d/269/a/2069

I ett pressmeddelande från mars 2006, skriver jämställdhetsminister, Jens Orback:

”Samhällsutvecklingen visar att det sker framsteg för jämställdhetspolitiken. Kvinnor har ökat sitt betalda arbete, skillnaderna i disponibel inkomst mellan kvinnor och män som grupper i samhället har minskat, kvinnors obetalda arbete har minskat och kvinnor har under 1990-talet gått om män i utbildningsnivå. Andelen kvinnor i politiskt beslutsfattande har ökat avsevärt och inom näringslivet ses en försiktig ökning av andelen kvinnor på ledande poster. - Men målet om ett jämställt samhälle, där kvinnor och män har samma makt att både forma samhället och sina egna liv, har inte uppnåtts.”³

Precis som regeringens handlingsplan och jämställdhetsminister Jens Orback uttrycker här handlar jämställdhet i första hand om kvinnans roll, om att kvinnan ska bli lik mannen. Både i lön och möjligheter men också i sitt sätt att leva, i förhållande till karriär och familj. Om en kvinna exempelvis väljer att stanna hemma med sina barn, anses hon vara förtryckt av mannen och samhället.

Inför riksdagsvalet 2006 har ett nytt parti bildats, feministisktinitiativ, som sätter feministiska frågorna högst upp på dagordningen. De hävdar att: alla kvinnor möter den maktstruktur som överordnar män och underordnar kvinnor. Maktstrukturen innebär att det män är, gör och säger blir mer värt än det kvinnor är, gör och säger. Denna ordning är ett samhällsproblem, ett rättviseproblem, och ett allvarligt demokratiproblem.⁴

3 Bibeln

I detta avsnitt kommer vi att undersöka vad Bibeln säger om jämställdhet, och om kvinnor och män har olika roller i Guds rike. När vi satte oss ner för att undersöka vad Bibeln säger om detta upptäckte vi att det finns många ställen som tar upp frågan. Eftersom vi på grund av platsbrist inte kan ta med alla har vi valt ut några som vi tycker behandlar frågan på ett övergripande sätt och från olika synvinklar. Alla bibelcitat är hämtade ur Svenska Folkbibeln 98.

3.1 Gamla testamentet

3.1.1 1 Mos.1:27-28

”²⁷Och Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne, till man och kvinna skapade han dem.²⁸ Gud välsignade dem och sade till dem: Var fruktsamma och föröka er och uppfyll jorden! Lägg den under er och råd över fiskarna i havet, över fåglarna under himlen och över alla djur som rör sig på jorden.”

Kommentarer

Guds grundtanke är fullständig jämlikhet. Både mannen och kvinnan är skapade till hans avbild och de har en gemensam uppgift att ta hand om jorden. Det finns ingen skillnad i deras uppgifter.

3.1.2 1 Mos.2:18

”HERREN Gud sade: Det är inte bra för mannen att vara ensam. Jag skall göra en medhjälpare åt honom, en som är hans like.”

³ www.regeringen.se/sb/d/6461/a/60756

⁴ www.feministisktinitiativ.se

Kommentarer

I 1 Mos.1:27-28 har mannens och kvinnans lika värde fastställts, de har båda sitt ursprung i Gud och både mannen och kvinnan är välsignade och skall härska över den övriga skapelsen. Om man i ljuset av detta läser 1 Mos.2 så framhåller även den texten Gud som skapare av kvinnan, det är inte mannen som agerar skapare, han ligger passiv. Att hon skapas ”till hjälp” behöver inte förstås som att kvinnan därmed får en roll som är underordnad mannen. Texten talar snarare om att mannens ensamhet är en brist som Gud vill avhjälpa genom att komplettera skapelsen av människan med kvinnan. Hon skapas alltså inte för att vara mannens undersåte eller tjänare.

3.1.3 1 Mos.3:16-19

”¹⁶Till kvinnan sade han: Jag skall göra din möda stor när du blir havande. Med smärta skall du föda dina barn. Till din man skall din lust vara, och han skall råda över dig. ¹⁷Till Adam sade han: Du lyssnade på din hustru och åt av det träd om vilket jag hade befallt dig: Du skall inte äta av det. Därför skall marken vara förbannad för din skull. Med möda skall du livnära dig av den så länge du lever. ¹⁸Törne och tistel skall den bära åt dig och du skall äta av markens örter. ¹⁹I ditt anletes svett skall du äta ditt bröd till dess du vänder åter till jorden, ty av den har du tagits. Jord är du, och jord skall du åter bli.”

Kommentarer

Efter syndfallet blir det en skillnad mellan man och kvinna. Rollerna blir annorlunda. Kvinnans uppgift blir att föda barn och att ha sin lust till mannen, medan mannen ska råda över kvinnan. Det som var ett ömsesidigt beroende av den andre kommer nu att utvecklas till en hierarkisk ordning. Men det är inte enbart de mellanmänskliga relationerna som påverkas, utan jorden och människan kommer också i otakt. Marken blir förbannad och det blir mannens uppgift att arbeta och bruka marken.

3.2 Nya testamentet

I ”Kingdom Ethics” ses Jesus som nyckeln till Bibelns etik. För att förstå vad Bibeln säger i olika frågor bör man alltså först titta på hur Jesus behandlade frågan sedan läsa andra texter i ljuset av Jesu liv och undervisning.⁵

3.2.1 Jesu syn på kvinnor

Hur behandlade då Jesus frågor gällande jämställdhet? Det är bara att konstatera att när vi talar om jämställdhet blir det lätt en fråga rörande kvinnans roll och ställning. Så blir också fallet när det gäller Jesus och jämställdhet.

För att få en klar bild av hur Jesus såg på kvinnor måste man titta på hela Jesu liv och undervisning. På den tid då Jesus levde var kvinnor inte mycket värda. Man skyllde mannens sexuella åtrå på kvinnan och därför skulle en man ha så lite som möjligt med kvinnor att göra. Kvinnor fick därmed begränsat tillträde till allmänna platser och mycket liten personlig frihet. En kvinna fick inte delta i gudstjänsten utan var förvisad till en separat sektion, hon fick inte sitta vid rabbinernas fötter och lyssna till deras undervisning och hon fick aldrig röra en man som inte var del i hennes egen familj. Om ett sexuellt brott begicks skyllde man alltid på kvinnan och talade bara om hennes straff (ex Joh.8:1-11).

I bergspredikan lägger Jesus över ansvaret på mannen när det gäller sexuella synder (Matt.5:27-32). Det var männens ansvar att ändra sina attityder och sluta att se på kvinnor som farliga sexobjekt. Jesus visade genom det sätt han levde att han fullt ut respekterade kvinnor; kvinnor ingick i det sällskap som följde Jesus och flera av dem hjälpte honom

⁵ Stassen, 2003, s.97

ekonomiskt (Luk.8:1-3, Matt.27:55-56, Mark.15:40-41), han hade inga problem med att varken röra vid eller bli rörd av en kvinna när det gällde till exempel helande (Matt.9:18-26, Luk.13:10-16), och han tillät Maria att sitta vid hans fötter och lyssna på hans undervisning istället för att hjälpa Marta i köket (Luk.10:38-42). Det djupa teologiska samtalet Jesus har med den samaritiska kvinnan vid brunnen leder till att många kommer till tro genom hennes vittnesbörd (Joh.4:1-42).⁶

3.2.2 Kvinnosynen i övriga NT

Gal.3:26-28

"²⁶Alla är ni Guds barn genom tron på Kristus Jesus. ²⁷Alla ni som har blivit döpta till Kristus har blivit iklädda Kristus. ²⁸Här är inte jude eller grek, slav eller fri, man eller kvinna. Alla är ni ett i Kristus."

Kommentarer

I tron på Kristus är vi alla lika oavsett vilket kön eller land vi tillhör, en återgång till Guds grundtanke.

Jesus behandlade kvinnor med full respekt och återinförde Guds grundtanke, det vill säga ett ömsesidigt beroende mellan könen. Jesu syn verkar leva kvar även efter hans himmelfärd. Detta kan ses bland annat i undervisningen gällande äktenskapet (1 Kor.7:1-4, Ef.5:21-33). När det gäller olika uppgifter/tjänster kan man se att kvinnor är delaktiga i utförandet av missionsbefallningen och att flera nämns som verksamma i olika ledaruppgifter, däribland apostel, medhjälpare, lärare och som ledare av husförsamlingar (Apg.2:17-18, Apg.18:2, 18, 26, Apg.21:9, Rom.16:1-5, 1 Kor 16:19)⁷.

3.3 "Problemtexter"

Det finns flera texter i nya testamentet som vid första anblicken verkar säga emot de övriga texterna. Vi vill här behandla två av dem.

3.3.1 1 Kor.11:3, 7-13

"³Och nu vill jag att ni ska veta att Kristus är varje mans huvud, att mannen är kvinnans huvud och att Gud är Kristi huvud." ⁷En man bör inte ha något på huvudet, eftersom han är Guds avbild och ära. Och kvinnan är mannens ära. ⁸Ty mannen kommer inte från kvinnan utan kvinnan från mannen. ⁹Och mannen skapades inte för kvinnans skull utan kvinnan för mannens skull. ¹⁰Därför skall kvinnan ha en makt på huvudet för änglarnas skull. ¹¹Men i Herren är det så att kvinnan inte är till utan mannen eller mannen utan kvinnan. ¹²Ty liksom kvinnan har kommit från mannen, så blir också mannen till genom kvinnan, men allt kommer från Gud. ¹³Döm själva."

Kommentarer

Om man läser verserna innan detta stycke talar Paulus om att göra allt till Guds ära, att inte väcka anstöt hos någon. Han berättar att han själv i allt försöker att föga sig efter andra och inte söka sitt eget bästa utan de mångas, och han uppmanar församlingen att följa hans exempel.⁸ Sedan kommer detta avsnitt om hur kvinnor ska uppträda när de ber och profeterar. I Matthew Henry's kommentar kan man läsa: *"The apostle does not in this place prohibit the*

⁶ Stassen, 2003, s.318-319

⁷ Kenne, 2000, s.30

⁸ 1 Kor.10:31-11:1

thing, but reprehend the manner of doing it. The manner of doing a thing enters into the morality of it. We must not only be concerned to do good, but that the good we do be well done."⁹ Att det är en ordningsfråga som diskuteras, och inte att män har auktoritet över kvinnor eller att kvinnor inte får be och profetera, kommer fram i läsningen av vers 11 och framåt där Paulus betonar både kvinnors och mäns jämställdhet och beroende av varandra. Kvinnan kommer från mannen men mannen är inte till utan kvinnan och allt kommer från Gud. Paulus vill med sina förmaningar i denna passage, liksom i brevet i stort, mana till hänsynstagande och kärlek, inte tala om att män skulle ha företräde över kvinnor.¹⁰ Henry menar att det ändå finns en viss ordning mellan man och kvinna, en kvinna får aldrig sätta sig över en man. Men han poängterar att en man heller aldrig får missbruka sin ställning gentemot kvinnan. Det handlar fortfarande om ett ömsesidigt beroendeförhållande.¹¹

3.3.2 1 Tim.2:11-15

"¹¹En kvinna skall i stillhet ta emot undervisning och helt underordna sig. ¹²Jag tillåter inte att en kvinna undervisar eller gör sig till herre över mannen, utan hon skall leva i stillhet, ¹³eftersom Adam skapades först och sedan Eva. ¹⁴Och det var inte Adam som blev bedragen, utan kvinnan blev bedragen och gjorde sig skyldig till överträdelse. ¹⁵Men hon skall bli frälst under det att hon föder barn, om hon fortsätter att leva ett ärbart liv i tro, kärlek och helgelse."

Kommentarer

Enligt Håkan Kenne har denna text tillkommit som ett svar på en lokal företeelse som behövde korrigerande och kan alltså inte ses som ett uttryck för en universell regel. Man har problem i församlingen med villolärar, som förmodligen förespråkades av kvinnor. Paulus vill korrigera dem och uppmanar dem att ta emot den rätta undervisningen och inte fortsätta att undervisa sina falska lärar. Att Paulus här talar om syndafallet utifrån Evas perspektiv menar Kenne också är helt naturligt eftersom det var kvinnor som skulle korrigeras. I andra brev av Paulus använder han sig av syndafallsberättelsen från andra synvinklar (1 Kor.15:21-22, 2 Kor.11:3-4, Rom.5:12-14). En av villolärarna var att man förkastade äktenskapet (1 Tim.4:3) därav poängteringen från Paulus att en kvinna inte blir skild från frälsningen för att hon är hemma och tar hand om familjen. Detta tas för övrigt upp på flera ställen i 1 Tim, vikten av att ta hand om sin familj (1 Tim.3:4-5, 5:8).¹²

Toralf Gilbrant i likhet med Matthew Henry menar att en kvinna inte kan ha det officiella lärarämbetet i en församling eller vara mannens herre. De menar att Paulus som grund för denna undervisning hänvisar till att kvinnans underordnande ställning är en skapelseordning och även en följd av syndafallet. Hon skapades för att vara mannens medhjälpare inte hans herre. Att detta inte innebär att en kvinna är totalt utesluten från att yttra sig i församlingen eller att undervisa menar de framgår av andra bibelställen (1 Kor.11:5, Tit.2:3-4, Apg.18:26, Fil.4:2-3).¹³

4 Kristna historien

I denna del kommer vi att göra en kort översikt om hur jämställdhet har yttrat sig i historien. Vi kommer framför allt att fokusera på när och hur den kristna feminismen har vuxit fram och ge några exempel på kvinnor som verkat som ledare genom den frikyrkliga historien.

⁹ Henry, 1960, s.615

¹⁰ Kenne, 2000, s.25-26

¹¹ Henry, 1960, s.615

¹² Kenne, 2000, s.27-29

¹³ Gilbrant, 1983, s.319, 343-345, Henry, 1960, s.687

4.1 Jämställdhet i historien

Det var den evangelikala vändningen inom kristendomen som beredde mark för kvinnor i ledarfunktioner. Den traditionella religiösa auktoriteten, de sakramentala systemen och prästämbetet ifrågasattes. Man började lyfta fram det personliga samspelet i smågrupper och man la mer tonvikt på känslighet för den religiösa tillväxten. I och med detta blev kvinnorna mer synliga och deras ledarförmågor lyftes fram. På detta sätt började man experimentera med nya roller för kvinnor inom kyrkan. Man var noga med att hämta bekräftelse i skrifterna.¹⁴

I början på 1800-talet skrev Adam Clark kommentarer till Bibeln som bekräftade att kvinnor "under the blessed spirit of Christianity, they have equal rights, equal privileges, and equal blessings,". Han tillade även att kvinnor är lika användbara för Gud som män.

Det var under den amerikanska väckelserörelsen under Charles G Finney (i början av 1800-talet) som sådana tendenser fick vid kulturell betydelse och ledde till full ordination även av kvinnor. Finney uppmuntrade kvinnor att tala och be i officiella sammanhang. Under den här tiden växte även en form av kristen biblisk feminism fram.¹⁵

Man har på senare tid upptäckt att kvinnor hade en stor roll till en början inom den frievangeliska kyrkan i slutet av 1800-talet. Kvinnor hade då rätt att tjäna både som resande predikanter och som församlingspastorer.¹⁶

4.2 Förkämpar för kvinnliga tjänster

Det finns många som haft stor betydelse i kampen för jämställdhet inom kyrkan, däribland Grimkesystrarna; Angelina och Sarah. De gjorde de inledande genombrotten inom den kristna feminismen. De tillhörde Kväkarna och hade en stark hållning emot slaveriet.¹⁷ Sarah Grimke uttryckte sina feministiska principer i "letters on the equality of the sexes", där hon gjorde en jämförelse mellan slavhandeln och att kvinnor i vissa delar av världen säljs in i äktenskapet. Hon underströk att Bibeln behöver översättas även av kvinnor och hon kritiserade till och med vissa översättningar, gjorda av män, som falska.¹⁸

Luther Lee, en efterföljare till Wesley, predikade under den första kvinnliga ordinationen utifrån Gal 3:28. Han insisterade på att man utifrån den texten inte kan göra skillnad på kvinnors och mäns uppgifter. Tio år senare, på 1860-talet, började en del andra efterföljare till Wesley, inom metodistsamfundet, ordinera kvinnor.¹⁹

B.T Roberts, frimetodisternas grundare sågs år 1891 som en av den kristna feminismens största försvarare. Han undervisade radikalt om jämställdhet i äktenskapet. Trots detta accepterades inte kvinnlig ordination inom frimetodisternas samfund förrän 1974.²⁰

Frances Willard var en förkämpe för evangelisk feminism. Hon tillhörde Metodistsamfundet och kämpade, på 1800-talet, för kvinnlig rösträtt och argumenterade även för kvinnlig ordination.

¹⁴ Dayton, 1998, s.87.

¹⁵ Dayton, 1998, s.88.

¹⁶ Dayton, 1998, s.93.

¹⁷ Dayton, 1998, s.89.

¹⁸ Dayton, 1998, s.90.

¹⁹ Dayton, 1998, s.91.

²⁰ Dayton, 1998, s.92.

Mary Woodworth Etter verkade inom Pingströrelsen i slutet av 1800-talet och i början av 1900-talet. Hon hade en mirakeltjänst och många församlingar bildades genom hennes tjänst. Det finns de som menar att hon kan ha varit ursprunget till den världsvida pingstväckelsen.²¹

Det var dock frälsningsarmén som gjorde störst framgång gällande jämlikhet inom kyrkan, mycket tack vare Catherine Booths initiativförmåga och beslutsamhet. På 1850-talet skrev hon långa brev till kristna tidningar gällande "the female ministry".²²

5 Samtida moralteologi

I detta avsnitt har vi undersökt hur kristenheten idag ser på kvinnans respektive mannens roll i församlingen, och då speciellt dess ledarroll.

För om det är en sak som präglar diskussionen om jämlikhet i våra församlingar oerhört, så är det frågan om en kvinna kan vara ledare. Jämlikhet i städgruppen, mötesvärdsguppen eller i ljudteknikerteamet verkar inte vara en lika het fråga, vilket kan vara intressant att anmärka. Så i vårt försök att hitta kristenhetens syn på jämlikhet, har vi tyvärr tvingats att "bara" undersöka vilken syn kristenheten har på kvinnligt ledarskap.

5.1 Två läger

Det finns många olika syner på huruvida kvinnor kan stå i ledarskap eller inte, men generellt sätt så kan man dela upp dem i två olika läger; emot och för.

De som är emot trycker väldigt mycket på bibelord som 1 Korintierbrevet 11:3-10 och 1 Timoteusbrevet 2:11-15, där man menar att enbart män kan stå som ledare i församlingen. Man argumenterar, utifrån dessa bibelord, för en skapelseordning där mannen är den tänkta ledaren.²³

Andra argumenterar för manligt ledarskap utifrån vad de uppfattar som Jesu exempel, det vill säga att Jesus bara utvalde 12 män till att vara ledare för församlingen och ingen kvinna.²⁴ Men vad de flesta som är mot kvinnligt ledarskap är att de skiljer på olika ledarpositioner. Bland annat så säger Johannes Amritzer²⁵ att en kvinna inte kan vara apostel eller herde, men däremot evangelist, profet eller lärare. Han menar att en kvinna inte kan ha en "huvudtjänst" i församlingen, men däremot andra sorters ledartjänster.²⁶ Detta är också en syn som katolska kyrkan är lite inne på. De menar att en kvinna inte får vigas till präst, men däremot inneha "små" ledartjänster som till exempel ledare för ett kloster eller som en diakonissa.²⁷

De som är för kvinnligt ledarskap menar dock att eftersom Guds Ande föll över både män och kvinnor på pingstdagen, så har Gud inte gjort skillnad på mäns och kvinnors tjänst.²⁸

De argumenterar också utifrån att när människan skapades så Gud att "De skall råda", det vill säga att Gud gav dem *tillsammans* herravälde över sin skapelse. Att kvinnan sedan blir underställd mannen är en konsekvens av syndafallet, men som nu är upprättad igen genom Jesu försoningsdöd.²⁹

²¹ Cartledge, 2001, s.258.

²² Dayton, 1998, s.94.

²³ Stassen, 2003, s.320

²⁴ Cartledge, 2001, s.271

²⁵ Johannes Amritzer är ledare för den svenska missionsorganisationen "MissionSOS"

²⁶ Månadens CD från Johannes Amritzer, 2005

²⁷ <http://www.fragapraستن.nu>

²⁸ Cartledge, 2001, s.254

²⁹ Cartledge, 2001, s.265

I frågan om kvinnor kan vara apostlar svarar David Cartledge att om kvinnor kan vara profeter, som de flesta erkänner att de kan vara, så kan de också vara apostlar.³⁰ Han menar alltså att det inte finns någon könsuppdelning i uppräknningen av tjänstegåvor i Efesierbrevet 4:11 och därför måste vi se tjänsterna som könsneutrala. Cartledge menar också att Bibeln tar upp otaliga exempel på kvinnor som fungerat som just apostlar.³¹

6 Moralpraktiska slutledningar

Vårt arbete med att undersöka synen på jämställdhet har mycket kommit att handla om kvinnans ledarroll. I vår församling har det som sagt aldrig varit ett problem med kvinnor i ledande ställning. Så vill vi självklart att det ska fortsätta att vara. Men vi vill också poängtera att det är viktigt att man förstår att vi lever i en tid då kvinnor har varit förtryckta och vi behöver alltid påminna oss om att arbeta för mäns och kvinnors lika värde. Det ska absolut inte leda till att en kvinna får en position i församlingen bara för att hon är kvinna. Det viktigaste ska vara gåvor och funktion. Men det är alltid bra att arbeta för att det ska vara en god blandning mellan män och kvinnor, i till exempel ett ledarskap. En brist som vi kan se i vår församling är att det mycket sällan är kvinnliga förkunnare. Detta beror inte på att kvinnor inte får predika, utan oftast på att kvinnor har svårare för att ta för sig och tro på sig själva. Vi behöver alla bli duktigare på att uppmuntra både män och kvinnor, men kanske lite extra när det gäller tjejer, att använda sina gåvor.

Det är vår absoluta övertygelse att det inte finns någon skillnad på män och kvinnor när det gäller olika tjänster i en församling. Det finns bibelställen som talar emot detta, till exempel 1 Tim.2:11-15. Men de tror vi handlar om lokala avvikelser som inte kan ses som ett uttryck för en universell regel. Vi anser att ”den stora berättelsen” talar om att det inte finns någon skillnad på man och kvinna när det gäller olika tjänster i församlingen. Det grundar sig i en rad olika saker. För det första; Gal.3:26-28. Vi är alla lika i Kristus, här finns ingen skillnad mellan man och kvinna. För det andra; Anden föll på både män och kvinnor. Detta profeterar Joel om då han säger att Gud ska utgjuta sin Ande över tjänare och tjänarinnor, och då ska både söner och döttrar profetera.³² För det tredje; det finns ingen könsuppdelning mellan tjänstegåvorna.³³ Vi vill påpeka att det handlar om TJÄNSTEGÅVOR, alltså inte maktpositioner. I samhället idag arbetar olika grupper, däribland F! (feministiskt initiativ), för att kvinnor ska få makt. Men i Guds rike handlar det aldrig om att få makt, utan om att vara de andras tjänare precis som författarna till ”Kingdom Ethics” påpekar³⁴. I Guds rike handlar det aldrig om att få synas, märkas och höras utan om hur jag på bästa sätt kan tjäna andra med de gåvor Gud har gett mig. Om vi har den synen blir det inget problem med vad kvinnor gör och vad män gör.

Jämställdhet idag handlar om att alla ska kunna göra samma sak, men vi skulle vilja säga att jämställdhet är att vi kan göra olika saker, men de är lika mycket värda. Det innebär att vi ser att kvinnor och män kan göra olika saker olika bra på grund av fysiska och psykiska orsaker. Att arbeta för könsneutralitet skulle vara rent förödande. Gud har skapat oss till man och kvinna och vi behöver uppmuntra det manliga och det kvinnliga. En person ska uppmuntras att vara den, den är och inte tvingas bli lika alla andra. Det betyder till exempel att en kvinna inte ska anses vara förtryckt för att hon väljer att vara hemma med sina barn. Församlingen behöver vara en motkultur som går emot maktsökandet och som istället arbetar för ett

³⁰ Cartledge, 2001, s289

³¹ Cartledge, 2001, s284

³² Joel 2:28-29

³³ Ef.4:11

³⁴ Stassen, 2003, s.324

ömsesidigt tjänandeskap. Vi behöver följa Jesu exempel och bli varandras tjänare, och uppmuntra varandra, oavsett kön, att använda våra gåvor för att Guds rike ska breda ut sig.

Källförteckning

Bibelkommentarer

Henry, Matthew. (1960). *Matthew Henry's commentary on the whole Bible*. London: Marshall, Morgan and Scott.

Gilbrant, Thoralf. (1983). *Studiebibeln, band 4*. Stockholm: Normans förlag.

Biblar

Svenska Folkbibeln 98

Internetsidor

www.feministisktinitiativ.se

www.regeringen.se

www.fragaprasten.nu

Litteratur

Cartledge, David. (2001). *Den apostoliska revolutionen* (övers. Berndt Ove Stenmark,). MaxL AB.

Dayton, Donald W. (1998). *Discovering an evangelical heritage*. New York: Harper & Row, Publishers.

Stassen, Glen H, och David P. Gushee. (2003). *Kingdom Ethics. Following Jesus in contemporary context*. Downers Grove, Illinois: Intervarsity Press.

Undervisning

Amritzer, Johannes. (2005). *CD: Tjejer – res er upp!* Månadens undervisning dec 2005.

Uppsatser

Kenne, Håkan. (2000). *"Kvinna – vet din plats!"*, Uppsats i etik. Lund: Lunds universitet, teologiska institutionen.